

ابهام ناشی از حالت های مختلف نگارش نام افراد: چالش ها و راهکارها

✓ آیا نام و نام خانوادگی شما هم از جمله **اسامی پرتکرار** است و افراد زیادی با نام و نام خانوادگی شما وجود دارند؟

مثلاً محمد حسینی

✓ از کجا می توانید مطمئن باشید که نام و نام خانوادگی تان یکتاست؟

✓ آیا نام و نام خانوادگی شما **مرکب** یا **چند بخشی** است؟ مثلاً سید علی اکبر قلی پور

✓ آیا همیشه خودتان و دیگران نام و نام خانوادگی تان را تنها به یک صورت منفرد و منحصر به فرد می نویسید یا به

حالت های مختلف؟

✓ مثلاً سید علی اکبر قلی پور، علی اکبر قلی پور، سید علی اکبر قلیپور، اکبر قلیپور و

✓ آیا تاکنون هنگام **آوانویسی نامتان به زبان انگلیسی** با ابهام درخصوص استفاده از حروف و ... مواجه شده اید؟

✓ مثلاً ... Mohammad Hosseini, Mohammad Hoseyni,

✓ آیا با این مسائل در مورد نام مؤسسه محل کار یا تحصیلتان روبرو شده اید؟

این مسائل باعث ایجاد **ابهام در شناسایی افراد** می شوند. در جامعه علمی و آکادمیک، این ابهام در اسامی افراد

و مؤسسات همواره مشکلات و چالش هایی به وجود می آورد؛ از جمله ناتوانی در **شناسایی آثار علمی یک فرد**

خاص یا **شناسایی پدیدآورنده اصلی و حقیقی یک اثر علمی** و در نتیجه **محاسبه نادرست شاخص های**

ارزشیابی (مثل H-Index) برای افراد!

امکان شناسایی دقیق و کامل آثار یک فرد خاص از یک سو و تعیین پدیدآورنده اصلی یک اثر از سوی دیگر، برای

محاسبه شاخص هایی مثل H-Index ضرورت دارد. مثلاً برای ارزشیابی فردی با نام و نام خانوادگی محمد حسینی،

هم باید از شناسایی تمام آثار وی و از قلم نیفتادن هیچ یک اطمینان حاصل کنیم و هم مطمئن باشیم که آثار افراد

هم نام او را به اشتباه از جمله آثار محمد حسینی موردنظر خودمان تلقی نکرده ایم.

چاره این مشکل چیست؟

۱. Scopus Author ID:

پایگاه اطلاعاتی استنادی **Scopus** یکی از بزرگترین و معتبرترین پایگاه های اطلاعاتی استنادی است که امکانات جستجوی متعدد و متنوعی را هم در اختیار **محققین** - برای جستجوی مقالات و مدارک علمی موردنیازشان- و هم در اختیار **کتابداران و کارشناسان امور پژوهشی** - که دست اندرکار ارزشیابی محققین، مؤسسات تحقیقاتی، دانشگاهی و نشریات علمی هستند- قرار می دهد.

یکی از این امکانات، اختصاص شناسه ای با عنوان **Author ID** به محققین است که ضمن آن تمامی حالت های مختلف نگارش یک فرد تحت یک شناسه واحد گردآوری می شوند. برای یافتن این شناسه در قسمت **Author Search** نام نویسنده موردنظر را جستجو کنید. سپس از لیست نتایج که عبارت است از فهرست افراد با نام مشابه، نام نویسنده موردنظر را انتخاب کرده و با وارد شدن به صفحه پروفایل وی **Author ID** او را در بالای صفحه سمت چپ ذیل نام و نام خانوادگی اش بیابید.

اگر کاربری تشخیص دهد که دو یا چند مورد از نتایج بازیابی شده به یک فرد خاص تعلق دارند، می تواند با انتخاب گزینه **Request to merge authors** درخواست ادغام و یکپارچه سازی آنها را به تیم پشتیبانی **Scopus** ارائه کند.

نکته: جستجوی نام نویسنده در قسمت **Document Search** منجر به نمایش مقالاتی خواهد شد که نام یکی از نویسندگانشان با نام موردنظر شما مطابقت دارد و راه درستی برای یافتن **Author ID** افراد نیست!

همین حالا امتحان کنید: نام یک نویسنده را یک بار از طریق **Document Search** و یک بار از طریق **Author Search** جستجو کنید و نتایج را با هم مقایسه کنید!

۲. ISI's Research ID:

پایگاه اطلاعاتی **Web of Knowledge** (به آدرس www.webofknowledge.com) که بسیاری آن را با نام مؤسسه متبوعش، **ISI** می شناسند را می توان نخستین پایگاه اطلاعاتی استنادی در سطح بین المللی دانست که بسیاری هنوز آن را معتبرترین پایگاه اطلاعاتی استنادی می دانند.

این پایگاه اطلاعاتی نیز همچون **Scopus**، امکانات جستجوی متعدد و متنوعی را هم در اختیار **محققین** - برای جستجوی مقالات و مدارک علمی موردنیازشان- و هم در اختیار **کتابداران و کارشناسان امور پژوهشی** - که دست اندرکار ارزشیابی محققین، مؤسسات تحقیقاتی، دانشگاهی و نشریات علمی هستند- قرار می دهد.

یکی از این امکانات، اختصاص شناسه ای با عنوان **Researcher ID** به محققین است که تلاشی است در راستای رفع ابهام ناشی از حالت های مختلف نگارش اسامی افراد! برای یافتن این شناسه لازمست ابتدا با نام کاربری و رمز عبوری که قبلاً از طریق ثبت نام در Web of Knowledge دریافت کرده اید، **Sign in** شوید. سپس از منوی **My Tools** گزینه **ResearcherID** را انتخاب کنید. در گوشه بالای سمت چپ صفحه **My Researcher Profile**، زیر نام و نام خانوادگی تان می توانید **Researcher ID** خودتان را بیابید.

نکته: برای یافتن **Researcher ID** افراد دیگر، باید پس از انتخاب گزینه ResearcherID از منوی My Tools، منوی **Search** را انتخاب کرده و نام فرد موردنظر را جستجو کنید.

همین حالا امتحان کنید: ResearcherID خودتان یا فرد دیگری را بیابید!

۳. **ORCID (Open Researcher & Contributor Identifier)**

ORCID یک شناسه ۱۶ رقمی دیجیتال منحصر به فرد است که از سال ۲۰۱۰ توسط مؤسسه غیرانتفاعی ORCID به منظور شناسایی و تمایز میان محققین و نیز مؤسسات تحقیقاتی و دانشگاهی اختصاص می یابد و می توان از آن به عنوان مناسبترین ابزار برای رفع ابهام ناشی از حالت های مختلف نگارش نام افراد و مؤسسات و ... یاد کرد.

شاید بپرسید "با وجود **Scopus Author ID** و **ISI's ResearcherID** ضرورت وجود **ORCID** چیست؟"

یکی از پاسخ های احتمالی این است که **Scopus Author ID** تنها در محدوده پایگاه اطلاعاتی **Scopus** و **ISI's ResearcherID** تنها در محدوده پایگاه اطلاعاتی **Web of Knowledge** معنادار و قابل استفاده است. حال آنکه **ORCID شناسه ای است بین المللی و بدون مرز** که فارغ از یک پایگاه اطلاعاتی خاص قابل دسترسی و استفاده است!

در واقع **ORCID** تلاشی است برای یکپارچه سازی اطلاعات موجود در **Researcher ID** و **Author ID** و ...!

برای دریافت **ORCID** برای خودتان، کفایت وارد آدرس اینترنتی **orcid.org** شده و با استفاده از گزینه **Register** **Now!** در صفحه اول یا در صفحه **Sign in** و تکمیل فرم ثبت نام، شناسه **ORCID** تان را دریافت کنید!

پس از تکمیل فرم ثبت نام، وارد صفحه پروفایلتان می شوید که در آن به راحتی می توانید **سوابق تحصیلی** (**Education**) و **تجارب حرفه ای** (**Employment**)، **گرفت های دریافتی** (**Fundings**) و **آثار پژوهشی** (**Works**) تان را وارد نمائید.

حتماً متوجه شده اید که با تکمیل اطلاعات پروفایلتان در **ORCID** در واقع صاحب یک **رزومه آنلاین رسمی** می شوید که در آن تمام **تجارب آکادمیک و حرفه ای** تان را به صورت یکجا و متمرکز گردآوری می کنید و هر جا لازم باشد می توانید به جای تنظیم و ایجاد دوباره رزومه، **ORCID** تان را ارائه نمائید!

برای افزودن هر یک از مقاطع تحصیلی، تجرب حرفه ای و شغلی، گزینت های دریافتی و آثار علمی منتشر شده از گزینه **Add** که در مقابل هر آیتم وجود دارد استفاده کنید و مراحل را دنبال نمائید.

نکته: اگر مقاله ای دارید که در **ISI** نمایه (**Index**) شده است، برای افزودن آن به پروفایل **ORCID** تان پس از انتخاب **Add Works**، گزینه **Search & Link** را انتخاب کرده و از لیست ذیل آن، گزینه **ResearcherID** را انتخاب کنید و در صفحه ای که باز می شود، با کلیک روی گزینه **Authorize** اجازه **Synchronization** (**همگام سازی**) **ORCID** و **ISI's Researcher ID** را صادر نمائید و مراحل را دنبال کنید تا مقاله به پروفایلتان اضافه شود.

نکته: اگر مقاله ای دارید که در **Scopus** نمایه (**Index**) شده است، برای افزودن آن به پروفایل **ORCID** تان پس از انتخاب **Add Works**، گزینه **Search & Link** را انتخاب کرده و از لیست ذیل آن، گزینه **Scopus to ORCID** را انتخاب کرده و در صفحه ای که باز می شود، با کلیک روی گزینه **Authorize** اجازه **Synchronization** (**همگام سازی**) **ORCID** و **Scopus Author ID** را صادر نمائید و مراحل را دنبال کنید تا مقاله به پروفایلتان اضافه شود.

نکته: هر جا لازم بود، می توانید چیزی را با استفاده از آیکون **Edit** ، ویرایش و یا با استفاده از آیکون **Delete** حذف کنید.

نکته: می توانید **سطح دسترسی** افراد مختلف به هر بخش از اطلاعات را با استفاده از تعیین کنید.

عاطفه کلانتری

کتابدار دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

دانشجوی دکتری علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه شیراز

مرداد ۹۵
